

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM

TELEFON 3-48 SZÁM

A királyi ügyész a frankper valamennyi vádlottjának megbüntetését kéri

A vádat fenntartotta mind a 24 vádlott ellen, Baross Gáborral szemben pedig kiterjesztette - Csak a Térképészeti Intézet alkalmazottainál állapított meg enyhítő körülményt

Strache Gusztáv főügyész vádbeszéde

A frankhamisítási per mai tárgyalásán Török elnök kihirdette a bizonyítási megkezdési indítványok tárgyában hozott határozatát, melyben elrendeli dr. Szontagh Tamás és Gyöngyösi Béla kihallgatását. Egyebekben

a kiegészítési indítványokat elutasította.

Emiatt a védők semmisségi okot jelentettek be.

Ezután az elnök Windischgraetzhez intéz kérdéseket, aki elmondja, hogy a hamis frankok készítését ezzel az akcióval végleg befejezték tekintették. A Térképészeti Intézetben nem hivatalos munkáról volt szó.

Nádasy arról tett vallomást, hogy ezen az akción kívül senki sem szándékozott hamisítványokat készíteni. Gerő hasonló értelmű kijelentést tett.

Az elnök ezután Gerő szabadsággal való elmozdítására vonatkozóan intéz kérdéseket Kurizhez, Gerőhöz és Haiszhoz. Ez utóbbi elmondja, hogy ő adott szabadságot Gerőnek, ki ezt arra használta fel, hogy kintazott. Ezután az elnök

bemutatja a nyomozás során lefoglalt bűnjelöket,

melyeket a vádlottak részben felismernek, részben nem.

Szontagh Tamás tanuvallomása

A bíróság ezután Szontagh Tamást, a Társadalmi Egyesületek Szövetségének társelnökét hallgatta ki, aki elmondta, hogy Baross felkereste Szörtseyt azzal a kéréssel, hogy a Szövetség helyiségében helyezzen el bizonyos ládákat.

Szörtsey nem szívesen vállalta a dolgot

és kikötötte, hogy a ládákat minél előbb vigyék el. Arról, hogy a

Az ügyész vádbeszéde

— Ezt az ügyet — mondotta — politikai ügyé avatták, aminek az lett a következménye, hogy a gyűlölködés és a szenvedélyes harc lett urrá, amely megmérgezte magát a közvéleményt is. Hallottunk olyan véleményeket, hogy *itt hazafias felbuzdulásról van szó*. Állítom azt, hogy Magyarország jóléte idején ez a bűncselekmény nem születhetett volna meg.

Ez a bűncselekmény a mi nemzeti szerencsétlenségünk egyenes leszármazottja.

A hazán segíteni akardó szándékát, a

szortírozást a Szövetségben végezték volna, nem tud semmit.

Gyöngyösi Béla, a TESz titkára arról tesz vallomást, hogy jelen volt, amikor Baross közölte Szörtseyvel, hogy a frankhamisítási akciók veszedelmesnek és keresztülvihetetlennek tartja. Szörtsey ezt helyeselte.

Winkler elmondja, hogy a kofert, melyben a frankok voltak, azért nem látta senki a Nemzeti Szövetségben, mert két nagy amerikai íróasztal mellé volt eldugva.

Több irat felolvasása után a bíróság határozathozatalra vonult vissza, hogy a védelem újabb indítványai felett döntsön.

Windischgraetz a Mészárosokhoz küldött levélről

Windischgraetz ezután azt a kijelentést tette, hogy a levél, melyet tegnap Mészáros védőjétől elvettek, az ő

öröklésvétele idejéből származik.

Sztrache főügyész Bulissa Resselő feltartóztatásának körülményeit adja elő. A lefoglalt iratokat betérjeszti a törvényszékhez és bejelenti, hogy

Mészáros kiadatása iránt ismételten történt intézkedés.

Auer Pál a Bulissánál talált levélre vonatkozólag tesz nyilatkozatot, mire az elnök bejelenti, hogy a tett nyilatkozatok tárgyában a táblai intézkedést szükségtelenné találja. A tárgyalást félbeszakítja és folytatását délutánra tűzi ki.

A délutáni tárgyalás

A büntetőtörvényszék délután folytatta a frankper tárgyalását. Miután az elnök megállapította, hogy a vádlottak jelen vannak, dr. Sztrache Gusztáv főügyész tartotta meg vádbeszédét.

hazafias célt megvalósítók majdnem valamennyi vádlott védekezésében.

Mások közönséges bűncselekménynek állítják be a dolgot és különösen Windischgraetz herceget állítják oda, mint akit pazarlása, könnyelműsége egyenesen predesztinált erre. Különben is a hazafias cél a bűncselekményt nem menti. A hazáért is csak olyat szabad tenni, mely annak üdvére és javára válik.

A vádlottak legnagyobb bűne, hogy semmit sem fontoltak meg.

Windischgraetz szerepe

Kétségtelen, hogy a szervezetnek

szélei Windischgraetz kezében futnak össze, éppen ezért céltalan Windischgraetz felett álló főt keresni. Mindenütt megtaláljuk a könnyelműséget, a vakmerőséget, gondatlanságot, mely őt jellemzi. Windischgraetz részben elismeri a bűnösséget, részben azonban a hallgatás köpenyében burkolózik;

ez a hallgatás azonban nem a bölcs hallgatás.

A herceg néma, de helyette beszélnek mások. Beszél Rába titoktartó titkárja, aki a kormányelnököt vádolta meg a részességgel. Az ő vallomása nem veszedelmes, mert határozatlanságok és ellentmondások teljesen alkalmatlanná teszik, hogy arra valamit is alapítani lehessen.

Sigray Antal és gróf Mikses is beszélnek a herceg helyett. Egyiknek a vallomása sem fontos és mind-

Az ügyész hangoztatja a kormány ártatlanságát

Hivatkozom Nádasy Imre vallomására, aki folyton kijelentette azt, hogy a kormányelnöknek és a kormány egyetlen tagjának erről a hamisításról soha semmiféle tudomása nem volt. Szörtsey is ugyanezt határozottan kijelentette. Hivatkozom arra, hogy amikor a térképészeti intézet vezetésében változás állott be, Kurtz nem akarta vállalni a felelősséget és Windischgraetz Nádasyra való hivatkozással rendkívül nehezen vette erre rá. Mikor feljelentést tettek, hogy a Nemzeti Szövetségben frankok vannak, ott nagy riadalom támadt. Ha a kormány tudott a dologról, akkor nem lett volna ok rá. Hivatkozom Bethlen István gróf miniszterelnökre, aki a bíróság előtt minden kétséget kizáró módon eskü alatt vallott és végül hivatkozom magának Windischgraetznek a vallomására, aki letartóztatása napján a rendőrségen azt vallotta, hogy erről a hatóságoknak tudomása volt. Azt a kérdést intéstem hozzá, hogy kit ért hatóságok alatt és akkor határozottan kijelentette, hogy

a hatóságok szó alatt csak Nádasyt érti.

Csak később, amikor megindultak a politikai támadások, kezdte meg a védekezésnek ezt a formáját. Azt hiszem, mindezek alapján hangos szóval hirdethetem erről a helyről, hogy az az állítás, hogy Bethlen István gróf az egész frankügyről kezdettől fogva tudott volna,

nem igaz, abból egy árva szó sem igaz.

Windischgraetz után és mellett a

kettőnek a vallomása alapján ballomáson alapul. A néma herceg helyett beszélt Friedrich István is. Az ő vallomásának leglényegesebb része az a *salvus conductus*, mellyel Windischgraetz és Mészáros Gyula a frankhamisításra Bethlen miniszterelnöktől szabadalmat vagy jogot nyert volna. A néma herceg helyett beszélt Pallavicini is. — Utalhatnék Windischgraetz hercegné vallomására, amelyben logikus rövidséggel az van, hogy

Pallavicini vallomása az első belülről az utolsóig valótlanság.

Minden szava valótlanságnak bizonyult Hir Györgynek is. Azért megdöbbenést kellett, mert az ember nem tudta volna elképzelni, hogy lehet lélek annyira sötét, hogy hazugságra felépített vádakkal Magyarország miniszterelnökével szemben fellépni mer.

Az egyik azt mondja, hogy másolatban, a másik azt, hogy eredetiben van meg a levél, de irást nem láttunk, de

nem is fogunk látni, mert ilyen sincsen.

mert ha volna, itt fektetné a törvényszék asztalán. Ez a kérdés a legteljesebben tisztázódott.

leglényegesebb szerepe ebben az ügyben Nádasy Imrének volt.

Nádasy felelőssége

Én csak azt tudom megállapítani, hogy Nádasy a forgalombahozatalt megelőző időben futárigazolványt és utlevelet szerzett, ennek dacára azt kell hangsúlyoznom, hogy Nádasy felelősségét a herceggel legalább is egyenértékűnek, ha nem súlyosabbnak tartom. Nádasy volt az erkölcsi hátér, melyre támaszkodott a herceg és megvagyok győződve, hogy ha Nádasy a sarkára állott volna, sikerült volna a megállás és a visszatérés. Nem szenvedhet kétséget, hogy bűnbánó magatartása enyhítő körülményként szolgál, de ez nem változtat azon a *végzetlenül szomorú tényen, hogy az itt jelenlévő összes vádlottak közül*

hazája ellen a legnagyobb bünt a hazáján segíteni akaró Nádasy követle el.

A Térképészeti Intézet két volt vezetőjének szerepe passzív volt. Pénzhamisításban való bűnrészességgel vádoltam őket és emellett meg is maradtok. Gyanút kellett volna bennük ébreszteni annak, hogy a felettes hatóságnak nem szabad jelentést tenni. Az ő felelősségük tehát kétségen felül áll.

Vád Gerőék ellen

Következnek a térképészeti többi alkalmazottai, mégpedig Gerő László, Spanring, Halda, Ágoston, Parrag, Kiss, Scharf, Hampel és Velössy. Valamennyiükről megállapítható, hogy mindannyian közös erővel és közös munkával készítették a hamisítva-

nyokat Gerő László szellemi vezetése, irányítása és részben fizikai közreműködése mellett. 9 alkalommal Gerő Lászlóval egy kalap alá venni nem lehet. Nem szenved kétséget, hogy a többi alkalmazottak bűnvádi felelőssége sokkal kisebb, mint a Gerőé. Helyzetük adta enyhítő körülményeket a bíróság figyelmébe ajánlom. Gerő helyzete teljesen más megítélés alá tartozik.

Felelőségének súlyát növeli, hogy amikor teljesen tisztában volt, hogy az egész akciónak nincsen semmi hivatalos jellege, akkor ő mégis a saját alkalmazottait hivatalos utasítással kényszerítette a pénshamisításban való részvételre.

Rába — a minden lében kanal

Rába Dezső a pénshamisítási akciót kezdettől fogva szolgálta. Ő volt az ügyben a minden lében kanal. Védekezése, hogy ő csak parancsot teljesített. Ez bizonyos tekintetben enyhítő körülmény, valamint az, hogy beismerő vallomást tett.

Szörtsey,

akinek egyedüli bűne, hogy a Nemzeti Szövetség egyik helyiségét a hamisítványok megszámlálására átengedte, ezt a fő tárgyaláson beismerő. Legnagyobb bűne, hogy rossz hírbe és gyanúsításokba keverte ezt az intézményt.

Az ügyész vádemelése

Vádat emeltek Windischgrätz Lajos herceg ellen pénshamisítás bűntette miatt, mint tettes, hétrendbeli közokirathamisítás bűntette miatt, mint bűnsegédi bűnrészes, kétrendbeli közokirathamisítás miatt, mint bűnrészes ellen. Nádasy Imre dr ellen a pénshamisítás bűntette miatt, mint bűnsegédi bűnrészes, hétrendbeli közokirathamisítás bűntette miatt, mint felbujtó, háromrendbeli közokirathamisítás bűntette miatt, mint tettes ellen.

Gerő László, Virág János, Parrag Ferenc, Hadla József, Agoston Árpád, Kiss Lajos Kornél, Velössy Béla, Scharf Nándor, Hampel Ferenc, Spanring László ellen pénshamisítás bűntette miatt, mint tettestársak ellen, Halts Lajos és Kurtz Sándor ellen pénshamisítás bűntette miatt, mint bűnsegédi bűnrészesek ellen, Rába Dezső ellen pénshamisítás bűntette miatt mint bűnsegédi részes ellen, valamint négy rendbeli közokirathamisítás bűntette mint bűnsegédi bűnrészes ellen, Szörtsey József ellen hamis pénz forgalombahozatalának bűntette miatt, Baross Gábor ellen hamis pénz forgalombahozatalának bűntette miatt, bűnrészes ellen. Mankovics Béla és Kovács Gáspár ellen hamis pénz csalárd használatának bűntette miatt, ifj. Andor Endre, Svetz Tibor ellen hamis pénz for-

Baross Gábor szerepe teljesen nem tisztázódott, azonban megállapítható, hogy a hamisításnál segédkezett, annak finanszírozásához 20 millióval hozzájárult. Kiderült az is, hogy Baross volt az, aki a Nemzeti Szövetség helyiségének megszerzését követítette, valamint jogtalanul kiutalt 400 millió koronát a letétbe helyezett frankok kiváltására a postatakarékpénztárból. Baross Gábor ellen emelt vád kibővült és a forgalombahozatalban való bűnrészesesség vádját emelem vele szemben. Büncselekménye azért esik szikoru megítélés alá, mert az ország első pénztintézetét rossz hírbe keverte.

Mankovics Béla

védekezése a szalmaszálhoz kapaszkodó.

Itt az elnök kénytelen felfüggeszteni a tárgyalást, mert

Baross Gábor rosszul lett.

10 perc szünet után Sztrache főügyész folytatja beszédét.

Kovács Gáspár védekezésének nem hajlandó hitelt adni. Nem tudja eléggé elítélni azt a hálatlanságot, melyet a pártatlan jóhiszemű hollandokkal szemben tanúsított, mert jóltevőit károsította meg. Ezt a körülményt súlyosbító körülményként a bíróság figyelmébe ajánlom.

galombahozatalának bűntette miatt mint tettesek és egy-egy rendbeli közokirathamisítás bűntette miatt mint bűnsegédi bűnrészesek ellen, Winkler István ellea hamis pénz forgalomba hozatalának bűntette miatt mint bűnsegédi bűnrészesek ellen, Olchváry Jenő ellen közokirathamisítás bűntette miatt bűnpártolás véttsége miatt, végül Vargha Béla ellen közokirathamisítás bűntette miatt mint bűnsegédi bűnrészes ellen és indítványozom mind a 24 vádlott megbüntetését.

A fő tárgyalás folytatását az elnök holnap reggel 9 órára tűzte ki.

Mit irt Windischgrätz Mészárosnak

Budapest, május 20. A budapesti törvényszék vizsgálóbírója tudvalevőleg lefoglalta Windischgrätznek a fogházból illetéktelen utón Mészároshoz intézett levelét, melyet dr Bullsa Rezső repülőgépen Konstantinápolyba akart kivinni. Azokkal az önkényes kombinációkkal szemben, melyek e levél tartalmát illetőleg az egyes lapokban megjelentek, illetékes helyről a következőkben közlik a levél hiteles szövegét:

„Kedves Gyula! Nagyon kérek, amit ebben az ügyben tudsz, mond el kihalgatásod során. Őiel barátsággyal Windischgrätz Lajos.“

Bokatörésből váratlan halál

Egy debreceni állampénztári főtanácsos tragikus szerencsétlensége

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön délelőtt Imre János állampénztári főtanácsos szülőjéből a Mester-utcán levő lakására igyekezett hazafelé. Pár házzal lakása előtt egy gödörbe lépett bele, de olyan szerencsétlenül, hogy

a bokája eltört.

Am ismerősei hazavitték az öreg urat, majd amikor nagy fájdalomról panaszkodott, hozzátartozói kiszállít-

tották a sebészeti klinikára. A klinikán azonban nem tudták rajta segíteni, mert mire oda kiszállították, a bokán levő aludtér egy csomója a vizsérbe, innen pedig az ütőérbe került és a szívére ment, szívbénulást idézve elő és

halálát okozta.

A kórházban álló öreg ur halála az egész városban ószinte részvétet keltett.

HIRDESSZEN A HAJDUFOLDBEN I

Antiszemita tüntetők felvonulása Kolozsváron

A kuzisták összejöttek az oláh liberálisokkal

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán éjjel a kuzisták Kolozsváron nagy tüntetést rendeztek. A tüntetés folyamán felvonultak a liberális párt klubhelyisége elé és kövekkel

beoszták az összes ablakokat.

Rendőri és katonai készség vonult ki, mely a tüntetők közül négyet letartóztatott.

A támadás előzménye az, hogy a liberális párt néhány nappal ezelőtt röpiratot adott ki, melyben a többek

között elmondotta, hogy a kuzista korteseket a községekben nem hallgatják meg és például

Szászfenesen kiutasították őket a faluból.

A diákság tegnap este gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a röpiratban megadják a kellő választ. Egyébként a tüntető diákoknak egy másik csoportja a késő éjjeli órákban felvonult a görög keleti pályaudvar elé, ahol szintén hangosan tüntettek.

A szovjet ellen mozgósítanak az oláhok

Páris, május 20. Wolff. A Petit Journal tudósítója írja bukaresti jelentés alapján: A román kormány a lengyel határ mentén észlelhető orosz csapatösszevonások következtében a lengyel-román szerződés határozmányainak megfelelően elrendelte a haderők mozgósítását. A mozgósított haderőket a beszarábiai határ mentén vonják össze.

A hajduszoboszlói gyógyfürdő ügye a nemzetgyűlés előtt

Megkezdtek a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását

A nemzetgyűlés mai ülésén folytatták a népjóléti tárca költségvetésének részletes tárgyalását. Lukács György azt javasolja, hogy szaporítsák a tudóbeteg szanatóriumokat. Prepper Sándor a veneréans betegségek, gyermekbetegségek ellen erőteljesebb küzdelmet kíván.

Vass miniszter válaszában kijelenti, hogy

a fődávész elleni küzdelemre a kormány nagy összegeket fordít

Szilágyi Lajos a

a hajduszoboszlói gyógyfürdőre

hívja fel a figyelmet. A szakszerű megállapítások szerint a víz gyógyító jelentősége felül áll a világ minden gyógyszerénél. — Kéri a minisztert, hasson oda, hogy vagy Hajduszoboszló város, vagy az állam tegye meg a sürgős lépéseket megfelelő gyógyfürdő építésére.

Barabás Samu kijelenti, hogy a fürdőépítés előmunkálatai már folynak és

a város nagy áldozatkészséget tanusít

és mindent megtesz, hogy kellően kihasználja a nagy nemzeti kincset. A tervekkel már elkészültek és reméli, hogy

nemsokára élvezheti a közönség a forrás gyógyító erejét.

Szedes, Kabók, Kélli Anna után Kiss Menyhért a rokkantkérdés végleges rendezését sürgeti. Szilágyi felszólalásában kijelenti, hogy a rokkant legénység, valamint az özvegyek és árvek kérdése még mindig nincs megoldva, ezt külföldi biztosítással lehetne megoldani.

Prepper olyan rendelkezéseket sürget, melyek arra szorítják a munkaadókat, hogy bizonyos számú

rokkantat kénytelenek legyenek alkalmazni.

Vass népjóléti miniszter válaszul a felszólalásokra, megígéri a rokkantkérdés mielőbbi rendezését. A hadikölcsönök ügyére nézve kijelenti, hogy ebben az ügyben az érdekeltek által benyújtott memorandumot

a belügyminiszter hozzá tette át. A maga részéről támogatja a törekvést.

Döntőjelentőségű kijelentést nem tehet.

Györki Imre felszólalásában az általi kórházak személyzetének kibővítését kérte. Vass a gondolatot helyesnek tartja és megfogja valósítani.

Néhány jelentéktelenebb felszólalás után a népjóléti tárca költségvetését részleteiben is tárgyalják.

Áttér ezután a Ház a honvédelmi tárcára, melyet Rubinek István előadó ismertet. Ramutat arra, hogy a hadsereget nem tudjuk teljesen felszerelni, teljesen le vagyunk fegyverezve, ezzel szemben

a győzők állig fegyverben vannak.

Két feladatunk van: a leszerelés teljes keresztülvitelének követelése a győztes államoknál, vagy pedig haderőnk fokozása. Szilágyi Lajos nem szavazza meg a költségvetést, mert kevésnek találja. Általános védkötelezettséget követel.

Ezután az elnök kegyeletes szavakkal parentálja el Széchenyi Miklós grótot, majd Egry Nagy János terjeszti be a közoktatásügyi és pénzügyi bizottság jelentését a külföldi magyar intézetekről, valamint az ösztöndíjakról szóló törvényjavaslatok ügyében.

Az ülés 6 órakor ért véget.

Forgács urifodrász

Arany János-utca 2.

Akar Ön ideálisan szép, egészséges és formás lenni?!

A művelt világ egyik legelső üttörő és a testformálás terén ma is vezető intézete a

Dr Reich-féle Zander-intézet, IV. Semmelweis-utca 2. Tel. J. 4-12.

Egy nap alatt is csodálatos eredmények. — Ugyanitt Diathermia, Quarz, vízkezelések, szénsavas fürdők, Ischiás, Rheuma gyógyítása, testgyógyítás, lúdtalpgyógyítás. — Levelekre válaszolunk. — Prospektus.

Nyolc cserkész-diák táborozási költségeit vállalja el a debreceni ÉME

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja dr Szathmáry István elnökségével csütörtökön délután 6 órakor rendkívül népes választmányi ülést tartott, melyen több fontos, aktuális ügyet intéztek el. Az ülés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a megkezdett

kulturális, szociális és jótékony-sági akciókat fokozott mértékben fogja tovább folytatni. E célból nagyobb összegeket szavazott meg különböző diákjóléti célokra, így elállalta, hogy négy református és négy katolikus cserkészdiáknak a szüneti nagy táborozáson való részvételi díját

teljes egészében fedezi. Ezenkívül keresztény világnézésű jutalomkönyveket oszt ki a hazafias magatartású és jó előmenetelű diákok között. Könyveket kap az egyetemi ifjuság néhány tagján kívül a pia-rista és református főgimnázium, valamint a főreáliskola sok növendéke.

A csütörtöki választmányi ülés számos nagyszabású szociális és kulturális ügyet is elintézett, végül pedig foglalkozott a

június 6-án tartandó nagygyűlés megrendezésével is, mely díszes és előkelő seregszemléje lesz Debrecen ébredő magyar társadalmának.

A szinügyi bizottság engedélyezte a „Rózsalány” című trágárság előadását

Kabaré és pornográfia a Csokonai-színházban - A rendőrség a darab betiltására készül

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város szinügyi bizottsága csütörtökön délután 4 órakor dr Vásáry István polgármester-helyettes, főjegyző elnöksége alatt ülést tartott, amelyen a szinigazgató több előterjesztést tárgyalta. Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok bejelentette, hogy a direktor beadványt intézett a városhoz, amelyből azt kéri, hogy engedjék meg neki, miszerint június 26. és 27-én felléptethesse Rott Sándor kabarétársulatát, június 5-én és 6-án az Andrássy-utcai kabarét s előadathassa a „Rózsalány” című darabot, amely szerinte Budapesti kilencvennégy-szer került színre. Kéri továbbá az igazgató, hogy június 15-től - amikor a társulat Egerbe megy - június végéig hente-ként kétszer-háromszor kabaréelőadásokat rendezhessen a színházban. Végezetül bejelentette a direktor, hogy leszerződött egy estére a „Tosca” című opera társulatot, amely hat fővárosi operaházból áll.

A Dob-utca szellemi termékei a Csokonai-színházban

Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok mindenekelőtt a Rott társulat szerepeltetése ellen emelt szót. Ez a társulat - mondotta - a Dob-utca és Szerecsen-utca szellemi termékeit hozza s nem tartom helyesnek, hogy ilyen Debrecenben a Csokonai-színházban előadjanak. Ami a „Rózsalány” illeti, ez a legtrágárabb és a közönség legalantasabb ösztöneire számító darab. Egyáltalán nem olyan színházba való, amely ad valamit a nivójára.

Rendőri segédlettel a direktor ellen

Annak idején, amikor a szinigazgató egyszer már elf akarta ezt a trágárságot adatni, én a rendőrfőtanácsos ur, figyelmeztetést is felhívtam erre. A rendőrfőtanácsos ur, aki informáltatta magát a „Rózsalány”-ról, megjelent a polgármesternél és egyenesen kijelentette, hogy ha a polgármester ur nem tesz intézkedést az

előadás megakadályozására, akkor ő mint rendőrhatalóság fogja a darabot betiltatni.

A Csokonai-színház - folytatta a kulturális tanácsnok - azért kapja azt az igazán szép és bőséges szubvenciót - és az irásban is le van fektetve - hogy a direktor a megélhetés gondjai miatt ne legyen kénytelen előadni egy ilyen darabot. Épp ezért javasolja, hogy

a „Rózsalány” ne kerüljön színre.

A kabaré előadásokat pedig csak akkor engedjék meg, ha ezek nem zavarják azokat a belső javítási munkákat, melyeknek közönséges meg kell a színházban indulniuk. Kössék ki végül, hogy a kabaré társulatok műsorait mutassák be a tanácsnak jóváhagyás végett.

A direktor a „Rózsalány”-ról

Kardoss Géza szinigazgató beszélt azután lyrail hangon a magyar (?) színészetéről, majd kijelentette: hogy neki ne adjanak készpénz szubvenciót, de engedjék el a vigalmi adót.

Ary főszámvevő: Azt a közönség fizeti, nem a direktor ur!

Vásáry (Kardoss-hoz): A tárgyhoz tessék szótani!

Kardoss Géza ezután hosszasan dicsérte a kabaré társulatokat, köztük Rottot, aki szerinte olyan díszkrét, mint amilyen drasztikus Steinhart, a malacságok nagy mestere, kinek tavalyi vendégszereplését engedélyezték.

Ami a Rózsalányt illeti, kissé furcsának tartom a közművelődési tanácsnok ur álláspontját, mert hiszen ezt a darabot Budapestben és a vidéken előadták. Mindentűt játszották. (Ez a bedillás enyhén szólva nagyon

vaskos tévedés, mert a Rózsalányt egyedül Miskolcon akarták előadni, azonban a rendőrség itt is betiltotta. Szerk.)

A Csokonai-színházban játszották a dr Szabó Jucit, amelynél én dicsőbb darabot még nem láttam, - folytatta nagy derűtlenség mellett a direktor - a közönség köréből mégsem hallatszott semmiféle panasz.

Ujabb ígéretek

Ezután bejelentette Kardoss, hogy a „Tosca”-ban Pallay Matika, Dalnoky Viktor, Sárosy Andor, Kertész és mások lépnek fel. - A karmesterük Szikla Adolf s az előadás május 31-én lesz. A vendégszereplések során felépnek később Buday Ilonka, Honthy Hanna, Koltay Ildikó, Halmos János és esetleg Lábass Juci. Kérte, hogy ez alkalmakra kisebb-nagyobb mértékben felemelhesse a helyárait.

Markovits Elemér: Nem tartja megengedhetőnek, hogy a Csokonai-színházban kabaré előadásokat tartanak. A város mindig azzal adta meg a szubvenciót a színháznak, hogy fent kell a nivót tartani, amelyet a város évtizedek óta őriz. Ez semmiesetre se érhető el kabaré előadásokkal. Hasonlóképpen lehetetlennek tartja a „Rózsalány” előadását is, mert a fél folyamán éppen elég darab ment, amely az erotikára volt alapozva.

Páris-Debrecen és az Éva-kosztüm

Kardoss Géza ezután azt vitatta, hogy neki nem kötelessége bejelenteni, hogy mit játszik. Mészhy főügyész és Markovits Elemér azonban a színházi szerződésből fejére olvasták, hogy igenis be kell neki jelenteni minden a rendestől eltérő darabot. Mészhy főügyész azonban ennek ellenére azt javasolta, hogy úgy a „Rózsalány”, mint a kabaréelőadásokat engedélyezzék.

Fridler Pál a kabaréelőadásokat nem helyesli, de a „Rózsalány” előadása ellen nem emel kifogást. Párisban olyan darabokat játszanak, amelyeket a debreceni ember csak háttal fordulva nézne meg. (Nagy derűtlenség.) Berlinben teljes Éva-kosztümben játszották a Fi-fit. Pesten én is láttam most egy darabot - folytatja - , hogyha ezt a mi kedves kulturális tanácsnokunk látná, bizony nem tudom mit csinálna... (Viharos derűtlenség.)

Vásáry István: Budapestben is megnézi!

Kardoss Géza: Kérem én mindjárt eldöntöm a kérdést...

Vásáry: Ne tessék eldönteni semmit. - Csak kétszer lehet felszólalni.

Fejér Ferenc elmondja, hogy 15 évvel ezelőtt az „Órnagy ur” című pikáns francia darab előadása körül folyt hasonló vita. Az akkori polgármester megnézte a darabot, amelyet azonban alaposan meghuztak, kihagytak belőle egy csomó pikáns részt, mire a polgármester meglehetősen indignálódva kérdezte:

— Mért hagyták ki addig, am' én nem láttam?

Szerinte tehát nem kell prüdnek lenni és elő lehet adni a Rózsalányt.

„Méltatlan volnék a kulturális tanácsnoki székhez”

Csűrös tanácsnok erre ismételtén kijelentette, hogy ő a „Rózsalányt” elolvasta. Kijelenti, hogy itt nem pikantériáról, hanem alantas trágárságról van szó. A darab tartalmát itt a nyilvánosság előtt el se merné mondani, mert nem tudná úgy megválogatni a szavakat, hogy ne kerüljön.

— Méltatlan volnék a kultur-

tanácsnoki székhez - fejezte be Csűrös Ferenc - ha most itt tiltakozásomat nem fejezném ki!

Ezzel a vita véget is ért, csupán a „Rózsalány” esetleges rendőri betiltása kapcsán tett egy nagyon különös kijelentést Vásáry főjegyző:

— Kénytelen vagyok tiltakozni az ellen, hogy az államrendőrség olyan tekintetben foglaljon állást, amely előadást illetőleg a fővárosban és vidéken nem emelt kifogást. Ez különböző elbánást jelent az ország egyik vagy másik részének közönségére nézve. Erre az államrendőrségnek joga nincs.

„Kiváncsiak a darabra”

Ezután megkezdődött a szavazás, amelynek eredménye az lett, hogy a szinügyi bizottság engedélyezte egy a „Rózsalány” előadását, mint június végén a kabaréelőadásokat. Mikor a bizottság tagjainak többsége a „Rózsalány” előadása mellett állott fel, Csűrös tanácsnok meglehetősen rezignáltan jelentette ki:

— Kiváncsiak a darabra!

Ezzel a méla akkorddal véget is ért az ülés, azonban a „Rózsalány” előadása ügyének még koránt sincs vége. Ez a perverz, trágár disznóság ugyanis még a háboru előtt, a régi szabadkőműves világban került színre Budapestben. Azóta - hála Istennek - sokminden megváltozott és így Miskolcon is betiltották a darabot, tehát nem áll meg Vásáry főjegyzőnek a „különböző elbánás”-ra vonatkozó érvelése sem. Amikor csak a legnagyobb elismerés hangján szólunk Csűrös tanácsnok helyes és korrekt álláspontjáról, biztosak vagyunk abban is, hogy a debreceni államrendőrség tudni fogja kötelességét és betiltja a darabot, nem engedve meg, hogy a város szubvencionált színházából szinügyi bizottsági jóváhagyással mételeyezze a közönség erkölcsét.

Bukarestben is megalakult a Magyar Párt

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) A Bukarestben és környékén élő több százezernyi magyarság, mely eddig teljesen szervezetlen volt, hétfőn este 9 órakor az Európa szálloda dísztermében tartotta a Bukaresti Magyar Párt alakuló közgyűlését dr Nagy Sándor és Kányádi Béla kezdeményezésére. A közgyűlés szónoka,

dr Horváth György római katolikus lelkész

hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az anyaországtól elszakadt magyarok őrizzék meg nemzeti érzésüket és az erdélyi magyarsággal karöltve küzdjenek közös céljaikért. Horváth György lelkesítő beszéde után a közgyűlés kimondotta, hogy szervezen csatlakozik az Erdélyi Magyar Párthoz, melynek mint bukaresti tagozata óhajt működni.

Íróasztalt

keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

FESTÉKEK

a legszebb színekben a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN

festéküzlet Piac-utca 10. Bikával szemben

Nagy pünkösdi nyakkendővásár!!!

KORNFELD

uridivatházban

... Bika épület ...

Kalapok, félérmények, férfi és női harisnyák dus választékban.

II Rendkívül olcsó árak II

FŐISKOLA

Utazási kedvezmény a hazautazó szegénysorsu egyetemi hallgatóknak. A Magyar Diákügyi Bizottság a nyári szünidőre hazautazó szegénysorsu egyetemi és főiskolai hallgatók részére kedvezményes vasuti jegyet szerez. — Jelenkezni lehet index és szegénységi bizonyítvány felmutatása mellett naponta 3-tól 4-ig, a Diák-ügyi Bizottságnál, (Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 10. I. 7.)

Kiváló szakértők tanulmányozzák a Déri-gyűjteményt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy mástól héttel ezelőtt Budapesten a Déri-múzeum ügyében értekezletet tartott az Országos Gyűjtemény Egyetem s ezen az értekezleten elhatározták, hogy a Déri-múzeum anyagának megvizsgálása céljából egy kiváló szakértőkből álló bizottságot küldjenek Debrecenbe.

A bizottság tagjai Czákó Elemér ny. államtitkár, Bátky Zsigmond néprajzi muzeumi igazgató, Csányi Károly az iparművészeti múzeum igazgatója, Gerevich Tibor egyetemi tanár és Györgyi Dénes műépítész csütörtökön este meg is érkeztek Debrecenbe.

A bizottság részletesen átvizsgálja és tanulmányozza a Déri-gyűjtemény anyagát s itt tartózkodását felhasználja arra is, hogy tanácskozásokat folytasson a város vezetőségével, amelynek bizonyára kitűnő tanácsokat fog adni a múzeum anyagának elrendezéséről.

A szombati székely majális

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete május 22-én, szombaton rendez meg a nagyerdői vígadóban nagyszabású majálisát, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg Debrecen uritársadalma körében.

A székely majális este 9 órakor kezdődik meg. A majális védnökeinek névsorában Debrecen uritársadalmának

vezető egyéniségei foglalnak helyet,

a rendező-bizottság pedig már maga is garantálja a majális teljes erkölcsi sikerét.

A majális rendezősége mindent elkövet, hogy a résztvevő közönség minden tekintetben jól érezze magát s éppen ezért a mulatság alkalmával szépségversenyt, szerpentin- és konfetticsatát, zsúrtáviratot, világpóstát stb. rendeznek, amelynek mindegyike a legkedvesebb szórakozást jeleníti a mulatnivágyó közönségnek.

A jótékony célú majálisra jegyek számoszt és névre szóló meghívók előmutatása mellett május 22-ig a Széphe hivatalos helyiségében (Páterfia-u. 25.) d. e. 7-0-tól 12-ig és d. u. 4-től 7 óráig kaphatók, valamint a majális estélyén a pénztárnál. Családjegy 4 személyre 120.000, személyjegy 85.000, bajtársi jegy 10.000 korona és a vigalmi adó.

Rózsafa, peszgo, drapp és barna divat-
cipők egység árára **295.000 K**
NEUMANN MIKSA
Piac-utca 41. szám.

Csendes közgyűlés a városházán

Kiseb viták után elfogadták minden előterjesztést - Vita nélkül adták vállalatba az összes közmunkákat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt ülést tartott a városházán, azonban a bizottsági tagok körében nem túlságosan nagy érdeklődés nyilvánult meg, bár a tárgysorozaton számos fontos és érdekes ügy szerepelt.

Az ülés megnyitása előtt úgy látszott, hogy a polgármesteri jelentés kapcsán heves összecsapás készül a városházi ellenzék és a tanács között a földbirtokrendezés debreceni végrehajtása miatt. A felszólalások azonban egyelőre elmaradtak, miután az ellenzék egyik vezető tagja, Bakóczy Gábor hosszas tárgyalásokat folytatott Mészty Károly főügyésszel, majd a titkári szobában dr. Hadházy Zsigmond főispánnal, Vársáry főjegyzővel és Zöld József tanácsnokkal. Ezeknek a tárgyalásoknak eredményeképpen egyelőre elmaradt az összecsapás, azonban mint értesültünk, nem véglegesen, mert az ellenzék előbb-utóbb szóvá fog tenni bizonyos mulasztásokat, melyek a város részéről a földbirtokrendezés ügyében felmerültek. A tárgyalások és az érdeklődés hiánya miatt egyébként csak fél 10 óra tájban nyitotta meg a közgyűlést a főispán.

A polgármesteri jelentés tudomásul vétele után elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy feliratot intéz a belügyminiszterhez, hogy a városok fejlesztéséről szóló törvényben megállapított államsegélyt, amelyet most nem kap a város, valószínűleg értékében folyósítsák.

Négy tanyai iskolát épít a város

Ezután Csűrös Ferenc kultúrta-nácsnok ismertette a tanyai iskolák ügyét. Elmondotta, hogy a kultúrta-miniszterrel ebben a kérdésben sikerült megállapodást létesíteni s ennek értelmében a város ebben az évben négy iskolát épít, míg 12 tanyai iskola építkezése a jövő évre marad, hogy így az iparosok és munkanélküliek a következő év tavaszán is munkához juthassanak. Ebben az évben felépítik a pallagi két tantermes, a köntösgáti két tantermes, a hármashegyi egy tantermes iskolákat és egy tanteremmel kibővítik a halápi iskolát. Ezekre az építkezésekre

a város 600 millió államsegélyt kap.

A közgyűlés Csűrös Ferenc tanácsnok javaslatának megfelelően elhatározta, hogy az államsegélyt igénybe veszi. Egyben megbízta a tanácsot, hogy az iskolákat sürgősen építtesse

fel, illetőleg minél előbb írja ki a versenytárgyalást.

Uj bérházat építenek a DMKE mellett

Részletesen foglalkozott a törvényhatósági bizottság azzal a leirattal, mely szerint a népjóléti miniszter hajlandó egymilliórd korona kölcsönt adni Debrecen városának kislakás építésre.

Lenez Géza azt javasolta, hogy ezekben a kislakásokban elsősorban az egyetemi tanárokat helyezték el, mert hiszen ezt kívánja a leiratban a népjóléti miniszter is.

Vársáry István polgármesterhelyettes a felszólalásra válaszolva kijelentette, hogy tisztába vannak ugyan az egyetemi tanárok helyzetével, de arra a város nem vállalhat kötelezettséget, hogy az építendő kislakások bérházban az egyetemi tandroknak biztosítsák elsőbbséget.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy az egymilliórd koronás kölcsönt igénybe veszi és ebből — valószínűleg a DMKE mellett — egy kislakásos bérházat építtet.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz is, hogy az adófelszámolási bizottságba Ludmány Jánost válasszák be, majd dr. Szabó Lászlónak felhatalmazást adott a közügyi bíraskodás gyakorlására s elhatározta, hogy felír a pénzügyminiszterhez, akitől kérni fogja az iparosok adóserelmének orvoslását.

A „Stabil” körleveleket küldözget

Vita nélkül elfogadták a közvágóhídi építkezések vállalatba adására vonatkozó előterjesztést, mely szerint az építkezési munkát Tóth Lajos és társa, valamint több debreceni kisiparos kapja meg anzzal a kikötéssel, hogy a gépberendezések, melyeket a Schlick-Nicholsen-cégtől kell megrendelni, többre nem kerülhetnek, mint amennyit ezen a címen a Stabil Rt. ajánlatába beállított. Ilyenformán a gépberendezés és az egész építkezés 6626 millióba kerül.

Ezzel kapcsolatban igen érdekes bejelentést tett Borsos József műszaki főtanácsos, aki elmondotta, hogy a „Stabil” című vállalat körleveleket küldözget a törvényhatósági bizottsági tagoknak s ebben azzal vádolja a tanácsot, hogy a munkák kiadásánál, összedőlésnél tendenciózusan jár el. Ez ellen tiltakozni kell, már csak azért is, mert a „Stabil” megbízhatatlanságát mi sem jellemzi jobban, minthogy két körlevelében egymással két teljesen ellenkező dolgot állít.

10000

korona 1 liter magas szesz-foku zamatos tisztánkezelt

FAJBOR

hajdusámsoni százötvenhol-das szőlőgazdaságunk debreceni pincéjéből

Piac-u. 75

„110na szőlőtelep”

Tessék megtekinteni pincénk és a kezelés tisztaságát.

Ez a bejelentés azért kellett nagy megrökönyödést, mert hiszen a „Stabil” fő-16 bejelentése volt a városnak és igyekezett mindenáron a tanács kegyelme férfközni, nagyon különös tehát ez a frontváltotatása.

Milliórdos rendelések

Ezekután a közgyűlés hozzájárult ahhoz, hogy a Krupp gyártól a vágóhíd számára egy jégszállító autót rendeljenek 215 millió koronáért. Vita nélkül elfogadták azt az előterjesztést is, amely szerint a világitási vállalat új kazánját a Ganz Danubiuszról rendelik meg 4314 millió korona költséggel három évi részletfizetéssel.

Elfogadták azt a tanácsi előterjesztést is, amely szerint a szennyvízszűrőtelepen új magtárt építenek 908 millió koronán költségű és a munkát Asztalos András és Földp István debreceni cégnek adják vállalatba. Balogh István és Gyarmathy István ugyan hevesen kifogásolták a magtárépítést, mert szerintük ilyen nagy magtárra nem lenne szükség, azonban a közgyűlés többsége végül mégis csak a tanácsi javaslat mellett döntött.

A bérkocsi-standok ügye

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a szingargató 100 millió kamatmentes kölcsönét egy évvel meghosszabbítsák, majd pedig elutasította a bérkocsisipartársulat felebezését. Révi Hirsch felszólalása után úgy döntött, hogy a bérkocsi-állomások a Kistemplom előtt, a Bádagos-utcában, a pályaudvar, a törvényesék és a Royal előtt, valamint a Hatvan, Kossuth- és Szent Anna-utcán helyezze el.

Több apró ügy letárgyalása után Hadházy főispán délelőtt 11 órakor berekesztette a közgyűlést.

Ma nyílik meg

a Cserkész- és Ifjusági Vörös Kereszt-kiállítás

Ma délelőtt fél 12 órakor nyitja meg a cserkész- és ifjusági vörös kereszt-kiállítást a Kereskedő Tár-sulat dísztermében dr. Hadházy Zsigmond főispán. — A megnyitás után déli 1 óráig, d. u. pedig 3—7-ig s aztán szombat, vasárnap és hétfőn naponta d. e. 10—1-ig, d. u. pedig 3—7-ig a közönség számára állandóan nyitva van. — Belépődíj 3000 kor. Tanulóknak 1000 kor. A kiállításra igen sok értékes, de rendkívül olcsó tárgy vásárolható.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni Örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

NE VEGYE MEG

fűszer-, csemege- és italszükségeit mindaddig, míg meg nem győződik a

„Hangya” legújabb olcsó áraitól

Főüzlet: Rózsá-utca Tisza-palota. Piac és Miklós utca sarok. — Fióküzlet: a város minden részében

HIREK

1926 május 21. (Péntek)

Prot.: Konstant. Kath.: B. András.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Jelent: Enyhe idő, helyi zivatarokkal és esőkkel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közötti éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77).

Az egyesületek közti bizottság ülése. Debrecen keresztényen nacionalista társadalmi egyesületeinek egyesületek közti bizottsága ma, pénteken délután 6 órai kezdettel a Nemzeti Hitelintézet tanácstermében nagyfontosságú ülést tart, melyre az alább felsorolt urhölgyek, illetőleg urak feltétlenül megjelenését kéri: **Haendel V. elnök.** MANSz: Ollinger, Béla, dr. Olchváry Lászlóné, Garda Dezsóné. **Ker. Nemzeti Liga:** Dávid István, dr. Porszász Károly, dr. Martinek Ferenc. **EME:** Szathmáry István dr. ifj. Szele György, Kiss Zsigmond dr. **MANSz:** Jármy Tamás, Korbély József. **Arany János Társaság:** Besenyei Lajos dr., Mitrovics Gyula dr., id. Liszt Nándor dr. **Baross Szövetség:** Kertész István dr., Dávid István dr., Szabó Kálmán. **Kékek Clubja:** Tóth Emil dr., Winkler Jenő dr., ifj. Liszt Nándor dr. **Tural Szövetség:** Fazakas Sándor dr., Meskó Kálmán, Schlammadinger Ferenc. **SZEFHE:** Kolosváry-Borcsa Mihály, Ajtay Ödön.

Ismét körözik Spiegel Rózát. a nagystillű szőlőhámosnőt. Spiegel Róza idegen állambeli nevelőnő a debreceni törvényszék különböző szédgelgésekért és csalásokért 7 hónapi börtönrre ítélte. A nagystillű nő ugyanis minden szolgálati helyén más-más alnevet mondott be s amikor oda-hagyta munkaadóit, azok nevével visszaélve, pénzeket csalt ki volt gazdáinak nevében. Az erélyes rendőri nyomozás azonban csakhamar elfogta a többnevű cselédet és a törvényt elé állította, ahol elvette méltó büntetését. A napokban szabadult ki a börtönből és mint idegen állampolgárt, ki akarták toloncolni az ország területéről. Mire azonban erre került volna a sor, Spiegel Róza megszökött. Azóta szolgálatban állott Szeghalmon is, később pedig Budapesten, az Üllői-úton egy magános nőnél, mint háztartásnő volt alkalmazásban, természetesen ismét alnév alatt s mire neszét vette, hogy a hurok szorul a nyaka körül, tovább állt. A rendőrség körözött levelet adott ki a szőlőhámos cseléd ellen s mihelyt kézrekerül, mint alkalmatlan idegent, kitoloncolják az ország területéről.

Adomány. „A Borsod-Miskolci és Debreceni István Gémalom R.-T., a Stefánia Szövetség céljaira ötszáz ezer koronás adományt juttatott, melyért ezután is hála köszönetet mond a Stefánia-Szövetség.”

Meghosszabbították az elzárólatot. Mivel Debrecen város V. alpolgármesteri körzetében veszettség újabb esete állapított meg az elzárólatot augusztus 10-ig meghosszabbították. Dr. Vass Károly.

Rádió műsor. Péntek, május 21.

Budapest (560) 2: 9.30, 12.00 és 8.00: Hírek, közgazdaság. 4.00: Hans Götting dr. németnyelvű mesedélutánja. 5.00: Kacsóh Pongrác: János vitéz előadása a Studióból. 6.45: Kelen Béla dr. egyetemi tanár előadása a Röntgensugarakról. 7.30: Szentgyörgyvári-Gyenes Lajos festőművész, tanár előadása: „A bútorstílusok fejlődése” (Renaissance és Firenze) 8.30: A budapesti zongoratrió kamaraszíje. Közreműködnek: Ker. tler Jenő dr. (zongora), Roth Miklós (hegedű), Roth György (gordonka). Műsor: 1. Beethoven: VI. Trio Op. 70 Es dur. 2. Reger M.: Szvit hegedűre és zongorára. Op. 103a. 3. Schubert F.: I. Trio Op. 99.

Külföld: 4:10: Berlin (504) 10: Asszonyoknak Bern (435) 6: Zene. 5:00: Berlin: Zene. 5:30 Zürich (512) 1: Új könyvek. 6:15: Zürich: Gyermekdélután, 7:00: Brünn (521) 24: Dalárda hangverseny. 7:20: Wien (531) 7: Francia tanfolyam. 7:30: Breslau (418) 1:5: Emil Makis-est. Oslo (382) 1:5: Angol tanfolyam. 7:40: Wien: Angol tanfolyam. 8:00: Bern: „Zsoltog-társaság est. Brünn: Allami zenede-est Prága (365) 5: Hangverseny. Oslo: Zene. 8:15: Wien: Népies est. 8:25: Breslau: Szlov-est. 8:30: Berlin: Kamarazene. 8:40: Róma (425) 3: Hangverseny. 9:30: Berlin: Egyfelvonásosok. Oslo: Viktor Engebretzen énekel. 9:56: 9:50: Zürich: „Bachvereinigung“-hangverseny.

A vendéglősök ipartársnapi szakosztályának tisztújítása. A debreceni kávéosk és vendéglősök ipartársulati szakosztálya tegnap délután tartotta tisztújító közgyűlését. Kor-elnök volt Kovács Aladár, a kandidáló bizottság elnöke Schwartz Miklós. A gyűlés egyhangulag a következőket választotta meg: Diszelnök Kemény János lett, elnök pedig Dalmann Ferenc. Al-elnökök: Rosenberg Sándor, Németh Lajos. Pénztáros: Lókody Sándor. Titkár: Szathmáry Zoltán. Gondnok: Gazdag József. A választmány tagjai: Rósig Ede, Nagy József, Kovács Aladár, Diósi Adolf, Németh Nándor, Rosenberg Simon, Schwartz Miklós, Dési László, Eisenberg Dezső. Orsz. Gábor, Márkus Sándor, Gróf Gyula, K. Kovács József, Krausz Lajos.

Forgalmiadó csalásért elítélték egy cséplőgép tulajdonosát. Ráczenpeck Árpád hosszupályi cséplőgép tulajdonos 1924. július és augusztus hónapokban a mintegy 52 millió tisztá bevétel után nem rotta le a forgalmiadót, s ezzel a kincstárt 1 millió 560 ezer korona erejéig megkárosította. A pénzügyőrök az adóellenőrzés alkalmával rájöttek a dologra és feljelentést tettek Ráczenpeck ellen. A debreceni törvényszék Bod-tanácsa a csütörtöki megtartott főtárgyaláson vonta Ráczenpecket felelősségre a forgalmiadó eltitkolása miatt. A vádlott azzal védekezett, hogy a forgalmiadó bélyeget ő megvásárolta, de nem tudta, hogy bélyegeken rója-e le avagy készpénzben, amikor pedig a pénzügyőrök figyelmeztették a szabálytalanságra, azonnal félragasztotta a bélyeget a könyvébe. A bíróság büntőnek mondta ki a vádlottat az adócsalás vétségében és 1 millió korona pénzbüntetésre ítélte. Büntetésképpen kötelezte tovább a felmerült 1 millió 560 ezer korona kárt tiszteresésnek, vagyis 15 millió 500 ezer korona megfizetésére. Az ítélet ellen az érdekeltek felebbezést jelentettek be.

Érettségizőt intelligens fiatal ember nevelő, vagy bármilyen irodai állást jutányos áron elvállal. — Levelet „Student” jellegre a kiadóra kérek.

Ejjegyzés. Lenárt Irénkét Bal-kányban eljegyezte ifj. Gódnay István.

A motorosok és autósok kirándulása Egerbe. A debreceni motoroskerékpárosok és autósok vasárnap, pünköst első napján Egerbe társas-kirándulást rendeznek. Indulás vasárnap reggel 6 órakor. A motoroskerékpárosok hétőn, az autósok még aznap hazajönnek Debrecenbe. A kirándulás rendkívül kellemesnek ígérkezik, az út gyönyörű és az eriek nagy szeretettel és barátsággal várják a debrecenieket. Az út részleteinek megbeszélése végett ma, pénteken este az Angol királyi külföldteremben 6 órai kezdettel a motoroskerékpárosok értekezletet tartanak és az autósok szíves megjelenését is kéri.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Melység fájdalomtól lesújtottan, de Isten bölcs akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó feleségem, gondos édes anyánk, anyósom, nagymamám, testvér, sógornő, nagynőni és áldott emléktől jó rokon **Nógrády Pálné Bauer Terézia** övéinek szenteste élete 53 ik, boldog házassága 31-ik évében hosszúságos szenvedés és a halotti szent-ségek ájtatos felvétele után 1926 május 19-én reggel 6 órakor csendesen elhunyt. Istenben boldogult kedves holtunk földi részzeit 1926 május 21-én délután 4 órakor fogjuk a Cegléd-utca 10 ik számú hazunktól a római kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szentanna utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Az engedelmű szentmise az elhunyt lelki üdvéért 1926 május 22-én reggel 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen. 1926 május hó 19-én. Az örök világon fényeskedjék neki! Bánatos férje: **Nógrády Pál.** Gyermekai: Annuska, Mariska és férje **Gulyás Pál,** Pál, Fari, Ilonka, Jani és Nándor. Unokái: Adélka és Marcsóka. Testvére: Bauer János és neje. Uoakadocsei és hugai: Bauer János nejevel, Bauer Ferenc és Mária. Sógornai és sógorai: Nógrády Erzsébet özvegy Gulyás Pálné gyermekeivel, Nógrády Anna férjével **Farkas Istvánnal** és gyermekeivel. — **A temetést Csurka „Kegelei” temetkezési intézet rendezi. Kossuth-utca 6.**

A debreceni Petőfi dalkör pünkösti kirándulása. Pünköst hétfőn délután erdei kirándulást rendez a Petőfi dalkör a Pal-lagon ujonnan megnyitott Törő-féle jöhrnevi vendéglő nyári kerthelyiségébe. A dalkör iránt érdeklődő közönség szórakoztatásáról kellő gondoskodás történik. E kellemesnek ígérkező összejövetelre belépődíj nincs. A dalkör működő tagjai fé 3 órakor rándulnak ki s ezután megkezdődik a legutolsó villamos vasút járatig tartó szórakozás. A kerthelyiségben a Magyar ifj. fiai zenekara muzsikál.

Fiatal anyáknak nélkülözhetetlen dr. Torday Ferenc: Mamák könyve, ára kötve 42.000 korona Antalffy József könyvkereskedésében, Telefon 6-12.

Legmegbízhatóbb molykár ellen megóvó intézet Nagy József szücs-nél, Szent-Anna-utca 3.

Molykár ellen legnagyobb megóvó és beraktározó vállalat Végh Gyula Ferenc József-ut 4.

A Szinházi Élet című lánykereskedelmi újság kiadása Debrecenben. A „Szinházi Élet” című újság, amelyet a magyar nemzetgyűlés egyik nacionalista képviselője nagyon találon nevezett el lánykereskedelmi hetilapnak, az elmúlt nap Debrecenbe küldte egyik munkatársát, aki eljárt a városban a **Csűrös Ferenc** tanácsnoknál, ahol előadta, hogy az embervédelmi kiállítás alkalmából a „Szinházi Élet” egy külön számot akar kiadni. A lap munkatársa szerint közölte volna ezzel kapcsolatban ismertetést Debrecenről oldalanként 4 millió koronáért. Csűrös tanácsnok az esetről jelentést tett a tanácsnak, amely nem volt kapható üzletet kötni a lánykereskedelmi pornográf újsággal.

Nem szorultunk rá, hogy a Szinházi Életbe hirdessük magunkat — mondotta nagyon helyesen Vass Károly tanácsnok — Tudjuk nagyon jól, hogy milyen közönség számára íródik.

Ha ingyen közli az ismertetést, fejezte be Vásáry főjegyző akkor köszönjük szépen, de pénzt, azt nem adhatunk.

Ezzel a méla akkorddal a tanácskozás befejeződött és a tanács elutasította a kint várakozó inimpistát.

Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságarusnál.

Elopták a kerítést Özv. Sebők Józsefné Teleki utca 54. szám alatti lakosja napokban feljelentést tett a rendőrségen hogy az Újvárosi-ut 20. szám alatti szőlőjének a kerítését ellopják. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tolvajok kézrekerítésére.

SZINHÁZ

Mozgósínházak közleményel
Péntek—Szombat—Vasárnap
Május 20, 21 és 23

Apelle-mozgó
„A regiment gyöngye”. Vigjáték-attrakció 8 felvonásban. A főszerepben Reinhold Schünzel. Ez a vérbeli művész egy szegény bundásnak vidám kalandjait mündéban/és szárazon oly kacagtató közvetlenséggel adja elő egy tiszt szolgának stílus-jait, hogy felejtethetetlen mulatságos es-tét nyujt a közönségnek. Kisérő: „Sico” burleszk.

Vigszinház
Csak felnőtteknek, 16 éven aluliak kizárásával! „Mariposa, a bűvös táncosnő”. Filmjáték 7 felvonásban. Ebben a kitűnő Rádus Paramount filmben Pola Negri játssa a főszerepet. A verőfényes spanyol millió erős kontrasztust mutat az amerikai környezettel, ahol Mariposa a leghíresebb táncosnők egyikévé küzd fel magát. Pola Negri egyé-
nisége nagy súlyt ad e szép film-nek.

Ünnep mánodnapján külön műsor a színházakban.

Jönnék! „A gyönyörűlovag”, „Farkasok országa” (Rin-Tin-Tin), „Gyorsabb a viharnál” Tom Mix-szel, „Álbandita” és Thompson film.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry János fog-műtermében Darabos-utca 18. szám alatt. Kollegium mögött.

APOLLO MA VIGEST! Csak felnőtteknek!
A regiment gyöngye Reinhold Schünzel
Mariposa, a bűvös táncosnő Pola Negrivel

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072.30
Zürich, május 20.

Zürichi zárszám

Budapest 0,0072.30-0,0072.30. Páris 15.80-15.30, London 25.15-25.14 1/2, New York 516 1/2-517, Brüsszel 15.25-15.30, Milánó 20.10-19.85, Amsterdám 208-207.90, Berlin 123.05-123.10, Bécs 78-73, Svábia 3.75-3.76, Prága 15.31 1/2-15.32, Varsó 45-40, Szigetvár 9.12 1/2-9.10, Bukarest 1.90-1.90.

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 347.240-349.240, belga frank 2070-2110, cseh korona 2111-2170, dán korona 18715-18805, dinár 1254-1262, dollár 71360-71650, francia frank 2040-2080, hollandi forint 28680-28830, lengyel zloty 6200-6500, leu 286-376, leva 516-521, lira 2750-2810, német márka 16992-17042, osztrák schilling 10078-10107, norvég korona 15515-15565, svájci frank 13800-13830, svéd korona 19105-19165.

Gabonatőzsde

Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki 417.30, pestvidéki és dunántúli 412-425, pestvidéki rozs 230-235, más származású 230-232.5, árpa 240-250, zab 269-272.5, tengeri 202-205, korpá 172-177.5.

Eladások a következők: Buza: 450 q (77) 4212.5 ppar., V., 250 q Somogyi (77) 4250 ppar., 100 q dunántúli (77) 4175 ppar., 300 q (77) 4200 ppar., V., 150 q dunántúli (77) 4160 ppar., msz., 300 q (77) 4200 ppar., V., 450 q tolnai (78) 4200 ppar., 450 q (77) 4212.5 ppar., V., 1050 q (77) 4212.5 ppar., V., 1500 q (77) 4212.5 ppar., V., 600 q (77) 4212.5 ppar., V., 800 q (77) 4200 ppar., V., 800 q dunántúli (77) 4237.5 ppar., 1050 q (77) 4175 ppar., 300 q (77) 4225 ppar., V., 600 q (77) 4225 ppar., V., Zab 1000 q 2277.5, Nagyköny 150 q 2700 ppar., 150 q 2700 ppar.

Lisztárak: Ög 7400, Ög 7250, 2-es 6950, 4-es 7700, 6-os 5800, 7-es 3050, Rozs 0-ás 5600, egys. rossl. 3850

Ferencvárosi sertésvásár

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3500 sertést. Prima nehéz sertés 17-18.000, közepes 16-17.000, könnyű sertés 16.600-16.000. A vásár irányzata nagyon lanyha.

Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárúsnál.

Poloskáját

A legelfogadhatóbb árért felelősséggel ooo helyben és vidéken írja ooo Szűcs Imréné Baross-u. 1.

Elsőrangú kárpitos munkát készít Szabó József Varga-utca 1. (Szentanna sarok) Eerszely fotelek, garnitúrák, hencserek raktáron.

Fáj a lába?

Ha fáj a lába, úgy használja már a kipróbált kámforos Fortuna lábsót, melyből 2-3 lábfürdő, megszünteti a sok járás, álldogálás, sportolás és egyéb megerőltetésből keletkező láb-ajásokat. Megszabadítja a legmaka esobb tyukszem és bőrkeményedésből, kámfortartalmánál fogva felhívja az izmokat és azonnal megszünteti a III lábizzadást III

2 doboz ára postán a pénz előzetes be-
küldésével 25.000 K, utánvétellel 8.000
koronával több.

Kapható: Főraktár Bodnár Jenő gyógy-
szertár Budapest, VII. Dob utca 80.
Postán utánvét mellett. - Rendelés-
nél hivatkozni a lapra!

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFOLD hirdetéseinek biztos az eredmény

Búcsó a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalatnál

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Butorozottszobátkeresek

teljes ellátással középszályhoz tartozó idősebb nőnél vagy gyermektelen házaspárnál. - Ajánlatokat a kiadóba kérek „Otthon” jellegre.

Egyszerű kis butorozott szoba egyenlő értékű kiadó, Miklósi-utca 21 48

Újvári butorozott szoba június 1-re kiadó. Péterfia 74. 158

Sutorozott szoba kiadó Libakert, Szegfű-utca 14. 159

Különböző utcai butorozott szoba vilnyvilágítással június 1-re kiadó. Eötvös-utca 48/a. 161

Kérés kiszolgálásért lakást adok. Piac 10. II. e. 3. sz. 162

Gyermektelen rendőrtisztviselő egy szoba, konyhás lakást keres. Cim a kiadóhivatalban. 166

Négyszobás utcai lakás a Rákóczi-utcán átadó Cim városi házi trafik. 163

Komlóssy-ut 20. számú

szülő nyaralásra kiadó, azonnal elfoglalható. Városi árverszék, Dr. Kiss. 171

Ajánlat

Festékek, lakkok, firnisz, szománcok, leg-
jobb szoba padlóakkok legolcsóbban kapható. Klein Vilmos Arany János
10, udvarban. 224

Legelősebb kalapok 80.000, ruhák leg-
olcsóbban készülnék „Belvárosban”
Kossuth-utca 26. 811

Borotvák, ollók, hajvágógépek, kések, spe-
cialis javítása Bartha modernül felsze-
relt műköszörtelében, legjobb acél-
árak legolcsóbb árban. Széchenyi-utca
57. 400

Legújabb szalmakalapok nagy választékban
olcsón kaphatók Matta Anna, Csemete-
tes utca 10. 1020

Soffőrviszára szakszertűen, műhelygyakor-
lattal csak Kiss gépműhely soffőrsko-
laja készít elő, díjtalan állásba helye-
zettel. Erzsébet-utca 20. 78

Házmasternek ajánlok, vagy szerényebb
szobát bérebevenne gyermektelen fiatal
jóbizonyítványu házaspár. Cim Péterfia
34. 146

Erdős kárpitos Simonffy 13. Kész hense-
rek, diványok kaphatók. Megrendelést,
javítást jutányosan eszközöl. 484

Paplan varrni hához megyek. Meghívást
„Paplan” jellegre kiadóba kérek. 136

Zamatos házi bor, bakator és fajszo-
lókóbor literenként csak 10.000. Kapható min-
dennap Poroszlai-ut 53.

Zongora, pianino részletesre
előnyös feltéte-
lek mellett beszeresethők Szendrőnél,
Bathány utca 22. 167

Kereslet

Tennispályát bére vennék. Cim a kiadó-
ban. 76

Egy jó munkás borbélyegépet benkoszt,
lakással azonnal felvesz Uzonyi Lajos
borbély Hajduböszörmény, Újvárosi-
utca 116

Házmaster felvétetik. Gyermektelen előny-
ben részesül. Vigkedvű Mihály-utca 13.
Kertész. 157

Kerekek kerti nagy asztalt és székeket.
Ajánlat „Késszpenz” alatt a Hajdubözd
kiadóban. 165

Kerülő iroda kisasszony 5 millió óvadék-
kal azonnali betépesre felvétetik. Cim a
kiadóban. 178

Eladás

Erzsébet-utca 21. számú családi ház el-
adó 126

Talyiga, igen szép, féderes, alig használt
ciadó Cegléd-utca 7 145

Egy 7 fiókos íróasztal eladó. Rákóczi-u.
13 152

Bontásból egyszárnyú és kétszárnyú ajtó-
eladók. Varga utca 11. 164

Igazgyönggyel, gyémánttal kirakott női an-
gy aranyóra hosszú láncsal és egy
karkötő eladó. Szentanna-utca 55. Fű-
szerkereskedés. 172

Vénkert, Domokos 15. házas szülő jutá-
nyosan eladó. Kerékgyártó, Hunyadi-
utca 18 151

Eladó Bocskay-kertben kényilas szülő két-
szobás lakással. Cim a kiadóban. 170

Vegyes

Arverési hirdetés. Bihar-Derecskén,
vasútállomáshoz közel, kétfőszáznegy-
venhárom öf területen fekvő két nagy
szoba, konyhás cserépes fedélű családi
ház külön kamara és gazdasági épüle-
tekkel, mindannyi jókarban van, jó ke-
rités és kápuval ellátva május huszon-
nyolcadikán délelőtt tízenegykor kedves
fizetési feltételek mellett huszonnyolc
millió korona kiküldési ár mellett a több-
bet ígérőnek szabadkézből nyilvános ár-
verésen el fog adni. Cim De:ecske 4/0
Meggyesi Imréné. 160

Jazz-band I TAMURA ZENE I Jazz-band

Elsőrendű budapesti zenészekből álló

TAMBURA ZENEKAROM

esténként hangversenyez gyönyörűen díszített kert helyiségben.

Gazdag József vendéglős. Hunyadi-utca 1. sz.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest elsőrendű,
modern családi szállója az

„ISTVÁN KIRÁLY”

SZÁLLODA

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás
központi fűtés, lift, meleg vizszolgálta-
s, modern és kényelmet nyújtó beren-
desés. A nyugati pályaudvar közelében

TAVASZI ÉS NYÁRI

DIVATLAP-

KÜLÖNLEGESSÉGEK,
KÖNYVUDONSÁGOK, ZENE-
MŰVEK. PÁPIR ÉS IRÓSZEREK
duváltétekben legolcsóbban szereshetők be
CSÁTHY FERENC
EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T.
Debrecen. Ferenc József-ut 8.

Kiváló

szépen és leg-
olcsóbban festi
vegyileg tisztí.

Libándy

Péterfia-utca 4. szám.

STEINER JÓZSEF

városi ingatlanforgalmi iroda
Piac-utca 19. Telefon 624

Árpád-térhez közel szép ház, berende-
zett joggal bíró pálinka és borkeres-
kedés, 3 szoba, konyha, pince, nagy
udvarral családi okok miatt el- és átadó.

Kossuth-utca végén családi ház kerttel,
8 szoba, konyha, mellékkelhelyiséggel el-
adó, azonnal beköltözhető. Ára 150 millió

Sestakert legszebb helyén prima szőlő
550 négyszögöl gyümölcsfákkal 23, mil-
lióért eladó.

Csapó-kert Kinizsi-u. szép ház kerttel,
3 szoba, konyha beköltözhető lakással
45 millióért eladó.

Megbízóim részére keresek belváros-
ban családi házat 2-3 szobás modern
beköltözhető lakással.

Ugyanott sürgősen eladó egy díszes
szőrmepárna és egy új vasgázta

Képkerepezést,

ablak gittelést, üvegtetők javítását a legolcsóbb árban készít

BÓCZ LÁSZÓ üveges és képkerepező Debrecen, Bethlen-u. 41

Leszállított árak mellett

FEST MOS TISZTIT

Hrabéczy

Széchenyi-utca 18. szám.

DEBRECENI BŐRIPARI ÉS BŐR- KERESKEDELMI SZÖVETKEZET

CIPOUZLETE

CSAPÓ-UTCA 4. SZÁM ALATT

a Takarékszövetkezet székházában meg-
nyílt. Elsőrendű tartós cipők, nagy választék-
ban. Szavatolt saját gyártmány. Minden igény-
nek megfelelő árak. Olcsó árak!

Okvetlenül keresse fel!

Okvetlenül keresse fel!